

Les Constitucions i canvi de nom de la Congregació

Les Constitucions de l'Institut estan inspirades en l'Evangeli aplicat al carisma de les Germanetes. Són normes de vida que han de seguir en la seva consagració a Déu i servei als ancians, a imitació de Jesús. La Mare Teresa era obedient a aquestes normes i exigia aquesta mateixa fidelitat a les Germanetes: «Observin les Regles a la lletra i tot caminarà bé; a més de ser el camí més fàcil i més segur». «Si no se senten amb força per complir-les, tornin a casa, perquè en cas contrari no arribaran mai a ser veritables Religioses.

Redactades per don Saturnino, el Fundador, les Constitucions havien rebut la seva aprovació diocesana el 14 d'octubre de 1872 i el 10 de maig de 1873, en les dues diòcesis on s'havia establert inicialment l'Institut. Però calia obtenir l'aprovació de Roma per garantir el seu carisma a totes les fundacions. El 14 de juny de 1876 va arribar de Roma el «**Decretum Laudis**» pel qual el papa Pius IX l'elevava a la condició d'Institut de Dret Pontifici.

No obstant això, la fundació va patir un greu contratemps. Les «Petites Soeurs des Pauvres» proposen el canvi de nom de la nova Congregació fundada pel canonge d'Osca, don Saturnino, sobre la base que aquesta impedia l'expansió i creixement d'aquella. «Estem en temps de prova ... No cal perdre l'ànim, Déu ens ajudarà en tot», deia la Mare Teresa. I va redactar un extens Memorial en el qual donava una explicació sòbria, clara i precisa de l'origen, missió i nom de l'Institut que, ja des d'un principi, s'identificava amb el terme «Desemparats».

El 21 de juliol 1882 el papa Lleó XIII va aprovar el canvi de nom de la Congregació, acceptant la proposta de la Mare Teresa: «**Germanetes dels Ancians Desemparats**». Cinc anys més tard, l'agost de 1897, va arribar l'aprovació pontificia de les seves Constitucions, i cinc dies després moria santament Mare Teresa Jornet Ibars.

PENSAMENTS DE SANTA TERESA DE JESÚS JORNET

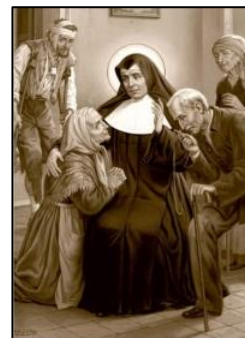
- ✓ Tenir cura dels cossos, per salvar les seves ànimes mostrant-los-hi la Bona Nova de l'Evangeli.
- ✓ Allò que es fa als pobres, Déu ho rep fet a la seva mateixa persona.
- ✓ Que les vostres obres vagin sempre revestides de caritat.

5

LA MISSIÓ DE LA CONGREGACIÓ: **TENIR CURA DELS COSSOS, PER SALVAR LES SEVES ÀNIMES**

La Mare Teresa ha deixat en les Actes de les seves Visites a les Cases-Asil de l'Institut l'ordre que tenien les seves preocupacions com a Fundadora i Mare: l'observança de les Constitucions, les relacions de les Germanetes entre si, i la cura de la gent gran. Plenament lliurada a l'Institut, amb la seva vida i el seu magisteri va definir el carisma i la missió de la Congregació que va engendrar.

Les Cases-Asil, llars per als ancians

Cada fundació comportava l'habilitació d'una Casa-Asil, en general un edifici vell que es condicionava per als ancians acollits. Però també eren cases religioses, ja que la capella ocupava el cor de la Casa.

Els ancians acollits eren pobres, desemparats de tot i de tots, així com de l'afecte: «Normalment els que truquen a les nostres portes són aquells per als qui la vida és més dura». La caritat de les Germanetes i l'entorn amable i curós fan el miracle de la seva recuperació i, a poc a poc, es va silenciant el seu dolor.

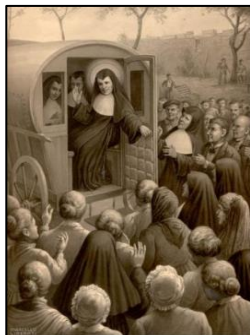
Amb amor i paciència la Mare Teresa descobria les nafres obertes en les seves ànimes: «Tracteu-los amb paciència i caritat. Per incorregibles que siguin no els hi diguin mai que, si no estan contents, tenen la porta oberta i se'n poden anar». Al contrari, procurava alegrar-los i mantenir-los en pau a força d'afecte, bondat, comprensió i confiança.

Respectava molt els ancians i els tractava amb molta sol·licitud. Es preocupava que rebessin aliment abundant i ben condimentat: «Que el menjar sigui bo, que estigui calentet». Ella mateixa el provava abans de servir-lo per veure si estava en condicions. També tenia petits detalls amb ells i procurava tenir-los ocupats perquè se sentissin útils.

«**Tenir cura dels cossos, per salvar les seves ànimes**» és la missió fonamental de la seva Obra i expressió de la seva caritat: «guiar-los amb bons consells i la pràctica de les obres de misericòrdia espiritual, perquè elevin el propi cor a Déu i s'uneixin a Ell», preparant-se per a una bona mort.

Per als ancians la Mare Teresa era la seva veritable Mare i, com a tal, també havia d'orientar la vida de cada fundació i assistir-la en les seves necessitats. D'aquí la importància que donava a la visita de les Cases-Asil. L'expansió de l'Institut redoblava aquesta tasca que ella realitzava gustosa, malgrat la seva delicada salut.

El Noviciat

La idea inicial de convertir la Casa Pueyo de Barbastre en Noviciat aviat va canviar. L'apostolat propi de l'Institut exigiria ja a les postulants conèixer la vida de les Germanetes i la seva atenció als ancians. També calia que la seva formació es fes sota la mirada de qui havia rebut del Senyor la missió de engendrar-les a la vida religiosa: la Mare Teresa.

Per això el Noviciat es va instal·lar a València, primer a la petita casa de la plaça de l'Almoina i, més endavant, a l'antic convent de Santa Mònica; la seva ampliació va ser inaugurada el 1885. Sor Maria de Jesús Jornet, germana de la Mare Teresa, va ser Mestra de novícies. El Noviciat garantia la continuïtat de l'Obra.

Mare de Ànimes: el magisteri de la Mare Teresa

L'obertura de noves Cases estava condicionada, principalment, a l'existència d'un nombre suficient de Germanetes. Si extraordinària va ser la multiplicació de les Cases-Asil, molt més ho va ser la floració de vocacions. Però, més que en el nombre, la Mare Teresa s'interessava per la qualitat de la formació de les novícies. La Mare Teresa també es lliurava de ple a aquesta tasca.

Entenia que el do de la vocació s'havia de viure amb exigència i, per això, era cauta en l'admissió de les postulants: «Prefereixo vuit columnes fermes a moltes canyes movedisses». Volia que les seves Filles fossin ànimes senzilles, equilibrades i humils: «La veritable grandesa de les ànimes està en la manera com es fan les coses, no en el lloc que s'ocupa». La novícia ha de ser «com un got que transparenta allò que s'hi posa». Aquesta transparència la considerava indispensable per al progrés espiritual.

Les joves tenien en la Mare Teresa el seu model de vida; es formaven amb la seva paraula i el seu exemple. L'atractiu de la santedat que emanava d'ella les animava a imitar-la per ser millors: «No hi ha res petit quan es fa per la glòria

de Déu». Procurava que regnés la concòrdia entre totes les seves filles: «Atenguin, Germanes, pensin que Déu és a tot arreu i així farem bé totes les coses».

Li agradava d'exigir fidelitat al silenci per assegurar la vida d'oració. «Guardin silenci, que no és possible hi hagi presència de Déu on la llengua corre solta; ni pot estar recollit l'esperit, quan no ho està la llengua». Però era contrària a la malenconia i la tristesa. En una ocasió una novícia s'havia presentat a la Mare Teresa «amb un rostre compungit i tota coberta amb el vel i arraulida. «Mare -li va dir- jo vull ser santa». La Mare Teresa la va mirar i, agafant una agulla, va subjectar-li el seu vel a l'esquena obligant-la a mantenir el cap aixecat i va enviar-la al Noviciat. La seva manera de corregir i formar, amb calma i bon humor, facilitava l'obediència i recordar els seus consells.

La missió de les Germanetes consisteix a confortar els últims anys de vida dels seus acollits i preparar-los per a la trobada feliç i eterna amb Déu: «Amb els ancians cal tenir moltíssima caritat i paciència i es tingui cura de que estiguin ben assistits ... Més encara que la seva assistència corporal, procuri-se'n l'espiritual, que és l'objecte principal de la nostra missió». Només quan el cor de l'ancià s'ha rendit a la caritat de la Germaneta, comença a estar en disposició de lliurar-se a la caritat infinita de Déu.

La Mare Teresa inculcava a les Germanetes la vida de pobresa assegurant però que no faltés el necessari als ancians: «Allò que la Congregació té no pertany a les Germanetes, pertany als ancians ... si fem falta, no complim l'objectiu principal de la nostra missió». «**A més pobres, més protectors**» era la norma a seguir en l'acollida d'ancians.

«**Estimar molt**» és part inseparable de la vocació i la vida de les Germanetes. El seu itinerari espiritual es fonamenta en Jesús ocult en el Santíssim Sagrament i en els ancians: «Buscar Jesús dins nostre i servir els pobres amb tota cura». És un amor manifestat en les obres: «fervoroses i de vida interior, sí, però no d'aquelles que deixen la feina per a les altres». I un gran amor a l'Eucaristia per trobar el repòs davant del Sagrari: «Siguin cada dia més humils, dòcils i submises i així es mantindran molt unides entre vostès i se'ls faran més fàcils i suportables totes les obediències que han de complir amb puntualitat i fervor ». «**Ulls al terra i cor al Cel**».

